

Yksin Raamattu - *Sola Scriptura*

”Jumalan sana on elävä ja väkevä. Se on terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka, se iskee syvään ja viiltää halki sielun ja hengen, nivelet ja luiden ytimet, se paljastaa sisimmät aikeemme ja ajatuksemme.”
(Hepr. 4:12.)

Avaintekstit:

1. Kor. 4:1-6;
Tit. 1:9;
2. Tim. 1:13;
Mark. 12:10, 26;
Luuk. 24:27, 44, 45;
Jes. 8:20, RK 2012.

Protestanttien vaatimus palata yksin Raamattuun (*sola Scriptura*) nosti Raamatun teologian ainoaksi mittapuuksi ja ratkaisevaksi lähteeksi. Roomalais-katolisessa teologiassa korostettiin Raamattua ja perinteitä, kun taas protestanttisessa uskossa korostettiin avainsanaa ”yksin”; toisin sanoen Raamattu *yksin* on lopullinen auktoriteetti uskoon ja oppiin liittyvissä asioissa.

Juuri Raamatusta protestantit löysivät sen ratkaisevan voiman ja auktoriteetin, jota he tarvitsivat uskonpuhdistukseen ja kapinaan Roomaa ja sen vuosisatoja jatkunutta virheellistä opetusta vastaan. Raamatun allegorisen eli vertauskuvallisen tulkinnan sijaan, jossa Raamatun teksteihin sisällytettiin monia eri merkityksiä, protestanttiset uudistajat korostivat Raamatun historiallis-kieliopillista tulkintaa, jossa suhtauduttiin vakavasti Raamatun tekstien kielioppiin ja kirjaimelliseen merkitykseen.

Tällä viikolla perehdymme yksityiskohtaisemmin *sola Scripturaan*. Opimme, että *sola Scriptura* edellyttää joitakin Raamatun tulkinnan peruseriaatteita, jotka ovat välttämättömiä Jumalan sanan asianmukaisen ymmärtämisen kannalta. Protestantteina meidän on säilytettävä Raamattu oppiemme perimmäisenä auktoriteettina.

RAAMATTU HALLITSE- VANA NORMINA

Alusta alkaen adventistit ovat pitäneet itseään Kirjan kansana eli Raamattuun uskovina kristittyinä. Yksin Raamattu -periaatteen mukaisesti tunnustamme Raamatun ainutlaatuisen arvovallan. Raamattu *yksin* on teologiamme hallitseva mitapuu ja ylin auktoriteetti elämässämme. Muut lähteet, kuten uskonnolliset kokemukset, järjen päätelmät tai kirkollinen perinne ovat Raamatulle alisteisia. Yksin Raamattu -periaate suojaa Raamatun arvovaltaa niin, ettei se ole riippuvainen kirkosta ja sen tulkinnasta. Näin kirjoitusten tulkinta ei tule Raamatun ulkopuolelta.

Lue 1. Kor. 4:1-6. Miksi jae 6 on niin ratkaisevan tärkeä uskomme kannalta?

Tyytyminen siihen, mitä on kirjoitettu, ei sulje pois oivallusten hyödyntämistä muilta tutkimusaloilta, kuten arkeologias-ta tai historian tutkimuksesta. Muut tutkimusalat voivat valaista Raamatun näkökohtia tai tekstien taustoja, ja siten ne voivat auttaa meitä ymmärtämään Raamatun kirjoituksia paremmin. Tyytyminen kirjoitettuun ei myöskään sulje pois tulkinnassa käytettäviä muita resursseja, kuten sanastoja, sanakirjoja, asiahakemistoja tai muita kirjoja ja selitysteoksia. Raamatun asianmukaisessa tulkinnassa sen teksteillä itsellään on kuitenkin etusija kaikkiin muihin näkökulmiin, tieteesiin ja toissijaisiin lähteisiin nähden. Muita tarkastelutapoja on arvioitava huolellisesti Raamatun kokonaiskuvan näkökulmasta käsin.

Yksin Raamattu -periaatteen mukaan uskonkysymyksiin liittyvissä ristiriitatilanteissa yksin Raamatulla on kaikki muut lähteet ja kirkon perinteet ylittävä arvovalta. Raamatun varassa arvioidaan muita lähteitä. Meidän ei tulisi mennä sen yli tai sitä vastaan, mitä Raamatussa on kirjoitettu. Aito kristinusko ja vakuuttava evankeliumin julistaminen ovat sen varassa, että on lujasti sitouduttu Raamatun arvovaltaan.

”Yksin Raamattu on kaikkien maanpäällisten kirjoitusten ja oppien todellinen herra ja valtiias.” – Martin Luther, *Luther’s Works*, osa 32: *Career of the Reformer II*, toim. Jaroslav Jan Pelikan, Hilton C. Oswald ja Helmut T. Lehmann, osa 32 [Philadelphia: Fortress Press, 1999], s. 11, 12.

Lue Ap. t. 17:10, 11. Miten jakeet vahvistavat Raamatun ensisijaisuuden, josta olemme tässä puhuneet?

RAAMATUN YHTENÄI- SYYS

Raamattu itse julistaa, että ”Koko Raamattu on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta” (2. Tim. 3:16, RK 2012) ja ettei ”yksikään Raamatun profetia ole kenenkään omin neuvoin selitettävissä”, vaan ”ihmiset ovat puhuneet sen, mitä saivat Jumalalta” (2. Piet. 1:20, 21, RK 2012). Jumala on Raamatun perimmäinen kirjoittaja, ja siksi voimme olettaa sen eri osien väliltä löytyvän yhtenäisyyttä ja sopusointua niissä keskeisissä asioissa, joita siellä opetetaan.

Lue Tit. 1:9 ja 2. Tim. 1:13. Miksi Raamatun yhtenäisyys on tärkeää uskomme kannalta?

Raamattu voi toimia itsensä tulkitsijana vain oman sisäisen yhtenäisyytensä pohjalta - yhtenäisyyden, joka on jumalallisen innoituksen aikaansaamaa. Jos Raamatusta puuttuisi koko kirjan yhtenäisyys, emme voisi löytää opillista sopusointua minkään asian suhteen. Seurakunnalla ei olisi keinoja erottaa totuutta erheestä tai torjua harhaoppeja. Siltä puuttuisivat perusteet kurinpidollisiin toimiin tai korjausliikkeiden tekemiseen silloin, kun Jumalan totuudesta on poikettu. Raamattu menettäisi vakuuttavan ja vapauttavan voimansa.

Jeesus ja Raamatun kirjoittajat pitivät kirjoitusten yhtenäisyyttä selviönä, koska niiden alkuperä on Jumalassa. Tämä näkyy heidän tavassaan lainata Vanhan testamentin kirjoituksia niin, että he antavat niille yhtäläisen painoarvon (Room. 3:10-18; Paavali lainaa ajatuksia Saarnaajan kirjasta [7:20], Psalmeista [14:2, 3; 5:10; 10:7] ja Jesajan kirjasta [59:7, 8]).

Raamatun kirjoittajat pitivät kirjoituksia kiinteästi yhteen kuuluvana johdonmukaisena kokonaisuutena, jossa suuret teemat tulevat eri tavoilla käsitellyiksi. Vanhan ja Uuden testamentin välillä ei ole ristiriitaa. Uusi testamentti ei sisällä uutta evankeliumia tai uskontoa. Vanha testamentti avautuu Uuden testamentin kautta ja Uusi testamentti rakentuu Vanhan testamentin varaan. Testamenteilla on vastavuoroinen suhde, jossa ne valaisevat toinen toistaan.

Raamatun yhtenäisyys merkitsee myös, että koko Raamattu tulisi ottaa huomioon, kun tutkimme jotakin raamattullista aihetta, sen sijaan että rakentaisimme opetusmeidän yksittäisten lausuntojen varaan.

Mitä tulisi tehdä, kun törmäämme Raamatun teksteihin, jotka vaikuttavat olevan ristiriidassa keskenään?

RAAMATUN SELKEYS

Vetoamisessa yksin Raamattuun ei olisi järkeä, jos sen teksti olisi merkitykseltään epäselvää.

Lue Matt. 21:42; Matt. 12:3, 5; Matt. 19:4; Matt. 22:31; Mark. 12:10, 26; Luuk. 6:3; Matt. 24:15 ja Mark. 13:14. Mitä Jeesuksen toistuva kirjoituksiin viittaaminen kertoo kirjoitusten sanoman selkeydestä?

Raamatun todistus ei jää tulkinnanvaraiseksi, vaan se on riittävän selkeä opetuksessaan. Sen opetus on niin selkeää, että sitä voivat ymmärtää niin lapset kuin aikuisetkin, varsinkin kun on kyse sen perusopetuksista. Kuitenkin Raamattu tarjoaa rajattomat mahdollisuudet tiedon ja ymmärtämisen syventämiseen. Emme tarvitse kirkkoa selittämään Raamatun merkitystä meille, vaan perusopetukset ovat kaikkien uskovien ymmärrettävissä. Raamattu tunnustaa kaikkien uskovien yleisen pappeuden eikä rajoita kirjoitusten tulkintaa vain harvoille valituille, kuten kirkolliselle papistolle. Raamattu kehottaa meitä tutkimaan kirjoituksia itse, sillä meillä on kyky ymmärtää Jumalan sanomaa meille.

”Raamatun kirjoittajien johdonmukainen esimerkki osoittaa, että kirjoitukset tulee ymmärtää niiden yksinkertaisessa, kirjallisessa merkityksessä, ellei niissä ole selkeästi käytetty tarkoituksellista kuvakieltä. – Ei ole mitään ‘akanaksi’ kuvatun kirjallisen merkityksen riisumista ennen kuin päästään jonkin mystisen, salatun ja allegorisen merkityksen ‘ytimen’, jonka vain asialle vihkiytyneet voivat paljastaa.” – *Handbook of Seventh-Day Adventist Theology* [Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association, 2000], s. 65. Raamatun selkeys näkyy sen kielessä, merkityksessä ja sanoissa, sillä kirjoittajien tarkoitus oli välittää jokin täsmällinen totuus sen sijaan, että esittäisivät subjektiivisia, hallitsemattomia ja monitulkintaisia Raamatun tekstin merkityksiä.

Tämä ei tarkoita, ettemmekö joskus kohtaisi tekstejä, joita emme ymmärrä. Onhan Raamattu Jumalan sanaa ja me olemme vain langenneita ihmisiä. Jumalan sana on kuitenkin riittävän selkeää niissä asioissa, jotka meidän todella tulee ymmärtää, varsinkin pelastukseen liittyvissä kysymyksissä.

Mieti aikaa, jolloin et ymmärtänyt jotakin tekstiä, johon myöhemmin sait selvyden. Miten voisit auttaa muita, jotka kamppailevat vastaavan asian kanssa?

RAAMATTU SELITTÄÄ ITSE ITSEÄÄN

Vain siksi, että Raamattu on pohjimmiltaan yhtenäinen kirja, se voi toimia itse itsensä selittäjänä. Ilman tällaista yhtenäisyyttä Raamattu ei voisi olla valo, joka paljastaa oman merkityksensä siten, että yksi osa Raamattua selittää sen muita osia ja voi muodostua avaimeksi ymmärtää siihen liittyviä kohtia.

Lue Luuk. 24:27, 44, 45. Miten Jeesus viittaa kirjoituksiin selittääkseen, kuka hän itse on? Mitä tämä opettaa siitä, kuinka me voimme käyttää Raamattua?

Kaunista siinä, että antaa Raamatun selittää itse itseään on se, että Raamattu antaa lisävaloa omaan sisältöönsä. Näin tehdessämme emme umpimähkään liitä toisiinsa eri raamatunkohtia todistaaksemme mielipidettämme oikeaksi. Sen sijaan tarkastelemme huolellisesti jokaisen kohdan asiayhteyttä. Tutkinnan kohteena olevan kohdan välittömän asiayhteyden (ennen ja jälkeen tulevan tekstin) lisäksi tarkastelemme sen raamatunkirjan asiayhteyttä, josta kyseinen kohta löytyy. Koska Paavalin mukaan kaikki, ”mitä pyhät kirjoitukset sisältävät, on kirjoitettu meille opiksi” (Room. 15:4), meidän tulisi tutkia, mitä Raamattu kokonaisuudessaan sanoo jostakin tietyistä aiheista.

”Raamattu selittää itse itseään. Kirjoitusta on verrattava kirjoitukseen. Opiskelijan tulisi oppia pitämään Jumalan sana kokonaisuutena ja näkemään sen osien välinen suhde. Hänen tulisi oppia tuntemaan sen suuri keskeinen aihe: Jumalan alkuperäinen tarkoitus maailman suhteen, suuren taistelun syytyminen ja lunastustyö.” (EK 178.)

Kun vertaamme raamatuntekstejä toisiinsa, meidän on tärkeää tutkia Raamattua perusteellisesti. Jos mahdollista, meidän tulisi tutkia kirjoituksia niiden alkuperäisillä kielillä tai ainakin sellaisesta raamatunkäännöksestä, joka on uskollinen heprean- ja kreikankielisille alkuteksteille. Vaikka alkukielten osaaminen ei ole välttämätöntä Raamatun syvällisen ymmärtämisen kannalta, siitä on epäilemättä apua. Jos tällaista osaamista ei ole, uskollinen ja rukouksen kanssa etenevä sanan tutkiminen nöyrässä ja alamaisessa hengessä tulee silti kantamaan runsaasti hedelmää.

Miten muutamaiin harvoin teksteihin keskittyminen voi johtaa virheelliseen opilliseen ajatteluun?

**SOLA
SCRIPTURA
JA ELLEN G.
WHITE**

Lue Jes. 8:20, RK 2012. Miksi on aina tärkeää viitata "lakiin ja todistukseen" opetuksemme ja oppiemme normina? Mitä tämä tarkoittaa niiden profeettojen työn osalta, jotka eivät ole osa Raamatun kirjojen koelmaa?

Yksin Raamattu -periaate johtaa kysymykseen siitä, mitä ajatella Ellen G. Whitesta, joka myös sai innoituksensa Jumalalta ja palveli tämän sanansaattajana Jumalan jäännöskansan parissa. Mikä on hänen kirjoitustensa suhde Raamattuun?

Ellen Whiten kirjoitusten lukeminen osoittaa, että Raamatulla oli hänelle itselleen perustavanlaatuinen ja keskeinen sija kaikessa hänen ajattelussaan ja teologiassaan. Hän vakuutti toistuvasti, että Raamattu on korkein auktoriteetti ja perimmäinen normi ja mittapuu kaikelle opille, uskolle ja käytännölle (ks. 8AO 103 tai ST 581 tai ST taskup. 377). Lisäksi hän selkeästi kannatti protestanttien suurta yksin Raamattu-periaatetta (ks. 8AO 184 tai ST 14,15 tai ST taskup. 11).

Ellen Whiten oman näkemyksen mukaan hänen kirjoituksensa olivat Raamattuun verrattuina "vähäisempi valo johtamaan miehiä ja naisia suuremman valon [Raamatun] luo" (RH 20.1.1903). Hänen kirjoituksensa eivät voi koskaan olla oikotie totuuteen eivätkä ne voi korvata vakavaa Raamatun tutkimista. Hän kommentoi asiaa itse: "Te ette tunne Raamattua. Jos olisitte ottaneet asiaksenne tutkia Jumalan sanaa sellaisella asenteella, että pyrkisitte saavuttamaan Raamatun mittapuun ja kristillisen täydellisyyden, ette olisi tarvinneet *To-distuksia* (*Testimonies for the Church*). Koska olette laiminlyöneet Jumalan innoittamaan kirjaan tutustumisen, hän on pyrkinyt tavoittamaan teidät yksinkertaisilla ja suorilla todistuksilla." (1TC 605.)

Ellen Whiten kirjoituksia tulee arvostaa. Niillä on sama innoituksen lähde kuin Raamatun kirjoittajilla, mutta niillä on eri tehtävä kuin Raamatulla. Ne eivät ole lisäyksiä Raamattuun, vaan ne ovat Pyhälle Raamatulle alisteisia. Ellen White ei koskaan tarkoittanut, että hänen kirjoituksensa ottaisivat Raamatun paikan, vaan hän nimenomaan korotti Raamattua uskon ainoana mittapuuna.

Miten voimme paremmin arvostaa Ellen G. Whiten kauttaan saamaamme ihmeellistä valoa, mutta kuitenkin niin, että korostamme Raamatun ensisijaisuutta?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue kirjasta *Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, s. 64–66. Lue Ellen White, *Elämä ja kasvatustus*, s. 174–180; *Selected Messages*, osa 3, s. 29–33.

”Raamatun tutkijaa tulisi opettaa lähestymään sitä opinhaluisella mielellä. Meidän ei tule tutkia sen sivuja saadaksemme tukea omille mielipiteillemme, vaan oppiaksemme tietämään, mitä Jumala sanoo.

Raamattua voidaan oppia oikein tuntemaan vain sen Hengen avulla, joka sanan on antanut. Saadaksemme tämän tuntemuksen meidän tulee haluta elää sen mukaan. Meidän tulee noudattaa kaikkea, mitä Jumalan sana käskee. – –

Raamatun tutkiminen vaatii mitä utterinta ponnistelua ja hellittämätöntä ajattelua. Meidän tulee etsiä Jumalan sanan aarteita yhtä vakavasti ja kestävästi kuin kaivosmies kaivaa löytääkseen maasta kulta-aarteita.” (EK 177.)

”Kun teet Raamatusta ruokasi ja ravintosi sekä juomasi, kun teet sen periaatteista luonteesi rakennusaineita, pysytkä paremmin vastaanottamaan neuvoja Jumalalta. Korotan edessäni kallisarvoista sanaa tänä päivänä. Älkää toisteko minun sanojani sanomalla: ’sisar White sanoi niin’ tai ’sisar White sanoi näin’. Ottakaa selvää siitä, mitä Herra, Israelin Jumala sanoo, ja tehkää sitten niin kuin hän käskee.” (3SM 33.)

Keskustelunaiheita:

1. Millaisia virheellisiä uskonkäsityksiä ihmisillä on siksi, että he ovat katsoneet vain muutamia valittuja tekstejä pikemmin kuin kaikkea sitä, mitä Raamattu sanoo kyseisestä aiheesta?

2. Matt. 11:11 Jeesus sanoo Johannes Kastajasta: ”Totisesti: yksikään naisesta syntynyt ei ole ollut Johannes Kastajaa suurempi, mutta kaikkein vähäisin, joka on taivasten valtakunnassa, on suurempi kuin hän.” Jeesus viittaa tässä profettaan, jolta ei löydy kirjoituksia Raamatusta ja silti hän sanoi tästä tällaisia asioita. Mitä tämä kertoo meille siitä, ettei aidolla profetalla tarvitse olla omaa kirjaa Raamatussa?

3. Adventistit eivät ole ainoita, jotka pitävät Raamattua perimmäisenä auktoriteettinaan. Muutkin kirkkokunnat tekevät niin. Miten voimme selittää ne keskenään ristiriitaiset opit, joita eri kirkkokunnat sanovat löytävänsä Raamatusta?